

Svar på skriftligt spörsmål om nedläggningen av Civil Radio i Ungern och om möjligheterna för närradioverksamhet i Finland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 317/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Johannes Yrttiaho /vänst:

Vad ämnar regeringen göra för att bevara Civil Radio i Ungern, och

hur ämnar regeringen främja verksamhetsmöjligheterna för finsk närradioverksamhet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Mediernas frihet och mångfald har som ett centralt element i yttrandefriheten en stark anknytning till att rättsstatsprincipen uppfylls. Stärkandet av de gemensamma värdena i unionen och i synnerhet stärkandet av rättsstatsprincipen är en av de fyra prioriteringarna under Finlands EU-ordförandeskap. Regeringen har med flera olika konkreta projekt stärkt iakttagandet av de gemensamma värdena. Till exempel har dialogen om rättsstatsprincipen förnyats och förslaget till förordning om skydd av EU:s budget vid rättsstatsbrister har förts framåt. Rättsstatsprincipen har även behandlats som ett genomgripande tema inom andra sektorer under Finlands ordförandeskap.

I enlighet med artikel 7 i EU-fördraget som innehåller bestämmelser om efterlevnad av EU:s gemensamma värden har en process väckts mot Ungern. I egenskap av EU:s ordförandeland inledde Finland i allmänna rådets möte i september samråd med Ungern. Processen grundar sig på ett initiativ som Europaparlamentet godkände 12.9.2018 (s.k. Sargentini-rapporten) och som innehåller ärendehelheter varav en gäller yttrandefrihet i synnerhet med hänsyn till att tillhandahålla medietjänster. Denna ärendehelhet är ett av de tre teman som kommer att ligga i fokus i följande samråd med Ungern under det allmänna rådets möte 10.12.2019.

I Finland ingår bestämmelser om utövande av televisions- och radioverksamhet i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). I enlighet med lagen kräver utövande av televisions- och radioverksamhet i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät programkoncession som ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket kan bevilja koncession i situationer där det finns lika många eller färre sökande än de frekvenser som finns tillgängliga. Enligt lagen kan koncession beviljas om den sökande är solvent och har uppenbar förmåga till regelbunden verksamhet enligt programkoncessionen, den sökande

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 317/2019 rd

har betalat ansökningsavgiften, den sökande inte på motiverade grunder misstänks bryta mot bestämmelserna i informationssamhällsbalken och beviljandet av programkoncessionen inte hindrar en effektiv användning av frekvenserna. Lagen gör inte skillnad mellan de sökande utifrån aktörens eller verksamhetens karaktär, utan koncessionen kan lika väl beviljas fysiska personer, gemenskaper, företag som samfund, förutsatt att de grundläggande villkoren för beviljande av programkoncession uppfylls. Rundradion Ab kan för sin del utöva televisions- och radioverksamhet som offentlig service utan koncession.

Statsrådet fattar beslut om programkoncessionen om alla sökande inte kan anvisas tillräcklig sändningskapacitet, eller om beviljandet av programkoncession kan få betydande konsekvenser för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden. Enligt lagen ska statsrådet i beviljandet av koncessioner med beaktande av televisions- och radioverksamheten inom koncessionsområdet som helhet, sträva efter att främja yttrandefriheten, att säkerställa att programutbudet är mångsidigt och att tillgodose behoven hos särskilda grupper bland allmänheten, på det sätt som bäst främjar de syften som föreskrivs i 1 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (bland annat en effektiv och störningsfri användning av frekvenserna, främjande av konkurrensen).

De gällande programkoncessionerna för radion upphör i slutet av 2019 och koncessionerna för koncessionsperioden som börjar i början av 2020 beviljades 15.11.2018. Statsrådet kunde förutom på basis av ansökningar utgående från de ovan nämnda motiveringarna i första hand bevilja koncessioner till specialradion och övrig ickekommersiellradioverksamhet. Målet var att bibehålla specialradions ställning och säkerställa utbudet av mångsidigt och okonventionellt innehåll. Till denna så kallade specialradioverksamhet beviljades fyra koncessioner.

I Finland har närradioverksamheten varit småskalig, men olika gemenskaper och läroanstalter har dock aktivt utnyttjat möjligheten att kortvarigt sända radioprogram. För kortvarig radioverksamhet som varar i högst tre månader finns det ett lättare radiotillståndsförfarande. Närradions ickekommersiella verksamhet är viktig med tanke på en mångsidig kommunikation och främjandet av yttrandefriheten. I dagsläget har inga stödinstrument riktade till just de sociala medierna införts eller planerats. I regeringsprogrammet iakttas dock säkerställandet av medias verksamhetsförutsättningar på många olika sätt. Regeringens mål är bland annat att stödja yttrandefriheten och demokratin genom att stärka verksamhetsförutsättningarna och konkurrenskraften för ansvarsfull journalistik samt lika möjligheter för medborgare att få pålitlig information och bilda sig.

Helsingfors 2.12.2019

Europaminister Tytti Tuppurainen